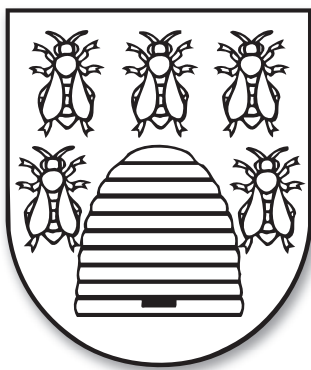

VELKOÚLANSKÝ OBZOR

Noviny obyvateľov Veľkých Úľan

4. číslo 14. ročník – December – 2010

NAGYFÖDÉMESI LÁTHATÁR

Nagyfödémes lakosainak lapja

4. szám 14. évfolyam – 2010 – December

Naším milým čitateľom a občanom
našej obce prajeme radostné
Vianočné sviatky a šťastlivý Nový rok!

Kedves olvasóinknak és községünk
minden lakosának kellemes karácsonyi
ünnepeket és boldog Új évet kívánunk!

Dôvera nás zaväzuje

Dňa 27. novembra sa konali komunálne voľby, v ktorých obyvatelia našej obce vyjadrili svoj názor na dianie v obci a na jej smerovanie v období 2010-2014.

Dovoľte mi vážení voliči, poďakovať sa Vám za prejavenu dôveru a podporu v týchto voľbách, ktorých výsledok ma už po štvrtýkrát postavil na post starostu obce. Blahoželám aj novozvoleným poslancom k začiatku výkonu mandátu v samospráve našej obce. Stojí pred nami zodpovedná, nie ľahká, ale aj radostná práca. Ako sa jej zhostíme, ako bude prebiehať a aké budú jej výsledky, záleží od nás všetkých, od našej spolupráce, od vzájomného rešpektovania sa, od úcty k názoru toho druhého pri hľadaní a presadzovaní spoločného dobra.

Môj pohľad na našu obec je pohľadom človeka – občana, ktorý sa na konci 90-tych rokov rozhodol spravovať obec podľa svojho vedomia a svedomia, snažil som sa povzniesť ju po stránke materiálnej, morálnej aj spoločenskej na vyššiu úroveň. K tomu som už trikrát získal vašu podporu. To bol podnetom toho, že síce po dlhých úvahách, ale som sa rozhodol aj po štvrtýkrát kandidovať. Verte mi bolo to oveľa ťažšie rozhodovanie, ako v predošlých troch prípadoch. Teraz som už mal nejaké skúsenosti, mnohému som sa podučil, a z mnohých vecí som aj vytriezvel.

Spolu s novozvoleným poslaneckým zborom, v ktorom vďaka našim hlasom sú aj mladí, ambiciózni poslanci, beriem na svoje plecia náročnú úlohu, ktorej výsledkom bude prosperita a blaho našej obce, ako aj jej obyvateľov.

Touto cestou prosím o spoluprácu - pri plnení našich náročných predstáv - všetkých poslancov, orgány a organizácie obce, predovšetkým pracovníkov obecného úradu, rozpočtové a príspevkové organizácie, občianske a spoločenské organizácie, cirkvi, ako i ďalšie organizácie.

Záverom mi dovoľte vysloviť moju osobnú prosbu Vám mojim voličom, váženým podnikateľom, mojim priateľom, známym, mojej rodine, ktorí mi môžete podľa svojich možností pomôcť niesť bremeno úradu, do ktorého som bol postavený. Buďte prosím aj naďalej mojou oporou. Lebo len takéto pokojné zázemie môže viesť k dobrým výsledkom a k radostnejšiemu a krajšiemu životu obyvateľov našej obce.

Vážení občania! Blížia sa najkrajšie sviatky roku Vianoce. Dovoľte mi popriať Vám, aby spolu s Vianocami zavítala do Vašich domovov láska spolu s priateľstvom, úcta spolu s pochopením, pohoda spolu s radosťou, elán spolu so zdravím. Aby pokoj, spolu s krásou Štedrého večera prelomil bariéry chladu, nevšímavosti, zloby a závidi. Zo srdca Vám želim dobré zdravie, pokojné a príjemné prežitie vianočných sviatkov a do Nového roka veľa šťastia a zdravia.

Ing. František Gógh
starosta obce

A bizalom kötelez

November 27-én zajlottak az önkormányzati választások, amelyen Önök tisztelt választópolgáraink véleményét nyilvánítottak arról, hogy községünk milyen irányt kövessen a 2010-2014-es választási időszakban.

Engedjék meg, hogy ezúton fejezzem ki őszinte köszönetemet a megelégedett bizalomért és támogatásért, amelynek eredményeként újra a polgármesteri tisztségbe helyeztek. Gratulálók a megválasztott képviselőknek is megválasztásukhoz és a választási időszak elkezdéséhez. Felelősségteljes, nem mindig könnyű, de sokszor örömteli munka vár ránk. Mindannyiunktól függ majd, hogyan birkózunk meg vele. A helyes út keresésénél szükség lesz a jó együttműködésre, az egymás véleményének tiszteltetésére.

Olyan polgárként - emberként tekintek községünkre, aki a 90-es évek végén döntött úgy, hogy részt vállalna a község vezetésében - tudása és lelkiismerete szerint fejlesztené, anyagi, erkölcsi és társadalmi téren is magasabb szintre emelné. Ehhez már három alkalommal bizalmat szavaztak nekem. Ez volt a fő oka annak, hogy hosszú töprengés után ismét megpályáztam a polgármesteri tisztséget. Higgyék el, nem volt ez könnyű döntés. Sokkal nehezebb, mint az elmúlt három időszakban. Most már a tapasztalataimra építek, de a hibákból okulva is.

Az újonnan megválasztott képviselőtestülettel közösen, melyben az önök szavazatainak köszönhetően, új fiatal képviselők is helyet kaptak, községünk és lakosaink jólétének, továbbfejlődésének bebiztosítását vesszük vállunkra, ami bizony a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben nem könnyű feladat. De a bizalom kötelez bennünket, hogy minden tőlünk telhetőt megtegyünk.

Arra kérem a képviselőtestület tagjait, a községi hivatal alkalmazottait, intézményeink vezetőit és dolgozóit, társadalmi szervezeteinket, az egyházakat, hogy közösen kezdjük el megvalósítani kitűzött céljainkat.

Végül engedjenek meg egy személyes kérést. Önök, kedves lakosaink, tisztelt vállalkozóink, barátaim, ismerőseim, s nem utolsósorban kedves családom, amennyiben tudják, segítsék munkámat, legyenek továbbra is támogatóim. Egy ilyen nyugodt háttér hozzásegít bennünket a siker eléréséhez, amelynek eredménye községünk lakosainak szebb és örömtelibb élete lesz.

Még egyszer megköszönve bizalmukat kívánom, hogy Nagyfödémes minden otthonában legyen az év legszebb ünnepe meghitt és boldog, hogy annak is jusson a Karácsony melegéből, akinek csak az emlékezés marad a szentestére. Szívvel kívánom a helyi önkormányzat és a magam nevében, hogy az új esztendő minden nagyfödémesi család életébe hozzon békességet, boldogságot.

Gógh Ferenc
polgármester

Starosta obce a novozvolení poslanci zložili sľub

Hymnou Slovenskej republiky a hymnou Európskej únie sa začalo dňa 3. decembra ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva. Predsedníčka miestnej volebnej komisie Irén Horváth podala správu o výsledku komunálnych volieb v našej obci. Občania našej obce mali možnosť voliť zo štyroch kandidátov starostu a z 28 kandidátov 11 poslancov. Svoje volebné právo využilo 2006 voličov, čo je 55,35 % z celkového počtu oprávnených voličov 3624.

Na starostu odovzdali naši voliči 1954 platných hlasov. Najviac hlasov 1107 získal Ing. František Gőgh a tak sa stal už po štvrtýkrát starostom našej obce.

Pri voľbe poslancov obecného zastupiteľstva odovzdali naši voliči 1927 platných hlasovacích lístkov. Do obecného zastupiteľstva boli zvolení nasledovní poslanci: RNDr. Karol Bachratý, Ľudovít Hanzel, Tibor Németh, Bc. Ildikó Danišová, Zoltán Márís, Ivetta Aponyiová, Ján Gunda, Alžbeta Gregušová, Ing. Pavol Száraz, Mgr. Ingrid Winklerová a Jozef Sztraka.

Po prednesení správy volebnej komisie odovzdala „staronovému“ starostovi obce Osvedčenie o zvolení. Zároveň starosta obce, ako aj všetkých 11 novozvolených poslancov zložilo sľub.

Na programe prvého zasadnutia bolo aj zriadenie odborných komisií a zvolenie ich predsedov. Obecné zastupiteľstvo sa rozhodlo zriadiť šesť odborných komisií:

- Komisia finančná, správa obecného majetku, poľnohospodárstva a vodného hospodárstva – predsedom sa stal RNDr. Karol Bachratý
- Komisia výstavby, životného prostredia a cestovného ruchu – predseda Ing. Pavol Száraz
- Komisia kultúry a školstva – predseda Ľudovít Hanzel
- Komisia zdravotná a sociálneho zabezpečenie – predseda Ján Gunda
- Komisia pre mládež a šport – predseda Zoltán Márís
- Komisia pre organizáciu miestnej samosprávy – Alžbeta Gregušová.

Predsedia jednotlivých komisií majú podať návrh na zloženie komisií na januárové zasadnutie Obecného zastupiteľstva.

Poslanci schválili plat starostu obce a poverili funkciou sobášiacu na ďalšie štyri roky: Ing. Františka Gőgha, starostu obce, Jozefa Sztraku, Mgr. Ingrid Winklerovú a Bc. Ildikó Danišovú.

Považujeme za dôležité pripomenúť občanom obce, že zasadnutia obecného zastupiteľstva sú verejné. Práve túto možnosť využilo viac občanov, ktorí sa zúčastnili ustanovujúceho zasadnutia.

Alžbeta Szárazová

Községünk polgármestere és az új képviselők letették az esküt

December 3-án a Szlovák Köztársaság és az Európai Unió himnuszának elhangzásával vette kezdetét a helyi önkormányzat alakuló ülése, amelyen a helyi választóbizottság elnöke, Horváth Irén ismertette a megjelentekkel az idei választások eredményeit. Polgáraink 4 polgármester- és 28 képviselőjelölt közül választhattak.

A 3624 választásra jogosult polgár közül 2006-an járultak az urnákhoz, ami 55,35 %-ot jelent.

Polgáraink úgy döntöttek, hogy az elkövetkező négy évben falunk polgármestere ismét Gőgh Ferenc mérnök lesz, aki a választóktól az 1954 érvényes szavazatból 1107-et kapott.

A képviselőválasztáson az érvényes szavazatok száma 1927 volt. Az új képviselőtestületbe a következő jelöltek lettek megválasztva: RNDr. Bachratý Károly, Hanzel Lajos, Németh Tibor, Bc. Daniš Ildikó, Márís Zoltán, Aponyi Ivetta, Gunda János, Greguš Erzsébet, Ing. Száraz Pál, Mgr. Winkler Ingrid és Sztraka József.

Ezután átadta községünk újráválasztott polgármesterének a megbízólevelet. Majd sor került a polgármester Gőgh Ferenc, valamint a 11 képviselő ünnepélyes eskütételére.

Az ülés napirendi pontjai között szerepelt az önkormányzat szakbizottságainak megalakítása, valamint elnökeinek

megválasztása. Az új választási időszakban hat szakbizottság kezd meg tevékenységét:

- Pénzügyi, a községi vagyont kezelő, mezőgazdasági és vízgazdálkodási bizottság – elnöke RNDr. Bachratý Károly lett
- Építésiügyi, környezetvédelmi és idegenforgalmi bizottság – elnöke Ing. Száraz Pál
- Kulturális és iskolaügyi bizottság – elnöke Hanzel Lajos
- Egészségügyi és szociális bizottság – elnöke Gunda János
- Ifjúsági és sportbizottság – elnöke Márís Zoltán
- Az önkormányzat szervezési bizottsága – elnöke Greguš Erzsébet.

Az elnökök feladatuk kapták a januári önkormányzati ülésre beterjeszteni javaslatukat a szakbizottságok összetételére.

A képviselők jóváhagyták a polgármester fizetését. Továbbá kinevezték az esketőket is, akik Ing. Gőgh Ferenc, Sztraka József, Mgr. Winkler Ingrid és Bc. Daniš Ildikó lettek.

Fontosnak tartjuk megemlíteni, hogy az önkormányzat ülései nyilvánosak, ezt a tényt az alakuló ülésen több polgárunk is kihasználta.

Száraz Erzsébet

Výsledky komunálních volieb 2010

A 2010-es helyhatósági választások eredményei

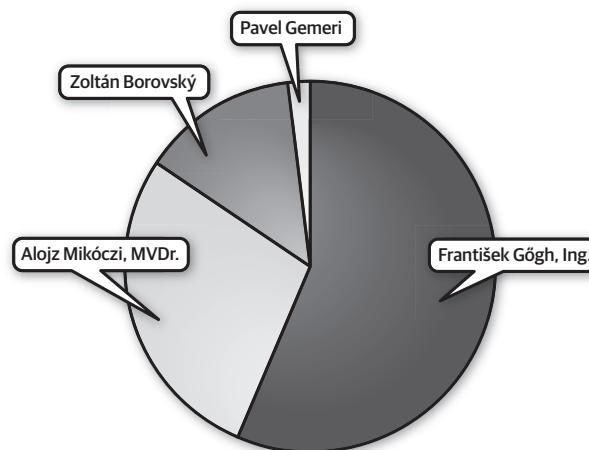
Volba starostu obce – Polgármester választás

František Gögh,	47.r.	SMK-MKP, MOST-HÍD, SDKÚ – Kereszténydemokrata Unió
Alojz Mikóczy, MVDr.	40.r.	nezávislý kandidát – független jelölt
Zoltán Borovský,	37 r.	nezávislý kandidát – független jelölt
Pavel Gerner,	58.r.	Združenie robotníkov Slovenska –Szlovákia Munkásszövetsége

1107 hlasov - szavazat
545 hlasov - szavazat
269 hlasov - szavazat
33 hlasov - szavazat

Volba poslancov obecného zastupiteľstva – Képviselő választás

Karol Bachratý, RNDr.	(nezávislý – független)	967
Ludovít Hanzel	(nezávislý – független)	947
Tibor Németh	(nezávislý – független)	944
Ildikó Danišová, Bc.	(MOST-HÍD)	787
Zoltán Máris	(MOST-HÍD)	750
Iveta Aponyiová	(MOST-HÍD)	716
Ján Gunda	(nezávislý – független)	695
Alžbeta Gregušová	(SMK-MKP)	681
Pavol Száraz, Ing.	(nezávislý – független)	661
Mgr. Ingrid Winklerová	(MOST - HÍD)	661
Jozef Sztraka	(SMK-MKP)	651
Iveta Manová, PaDr.	(SMK-MKP)	624
Erika Slezáková	(MOST-HÍD)	615
Karol Lakatos	(MOST-HÍD)	549
Július Takács, Ing.	(SMK-MKP)	527
Imrich Záhončík	(SDKÚ)	507
Veronika Márisová, Mgr.	(SMK-MKP)	500
Zoltán Borovský	(nezávislý – független)	485
Róbert Stósz	(SMK-MKP)	477
Ladislav Borovský	(nezávislý – független)	454
Csaba Radványi	(SMK – MKP)	437
Ladislav Škuril	(SDKÚ)	434
Michal Garaj	(nezávislý – független)	409
Mária Hodúrová	(SMK-MKP)	406
Erika Tornyaiová, Mgr.	(SDKÚ)	361
Ernest Rigó	(KSS – SzLKP)	277
Štefan Borovský	(KSS – SzLKP)	270
Ladislav Domonkoš	(KSS – SzLKP)	187

O čom rokovalo obecné zastupiteľstvo

Na 37. zasadnutí 20. októbra 2010 obecné zastupiteľstvo schválilo:

- VZN č. 2/2010 o vymedzení miest na vylepšovanie volebných plagátov
- VZN č. 3/2010 o povinnosti vypracovať povodňové plány
- plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra
- predloženie návrhu zmluvy s Mestskou lekárnou Sered'

15. novembra 2010 sa konalo 38. zasadnutie obecného zastupiteľstva. Poslanci rokovali o hospodárení samosprávy a schválili:

- rozbor hospodárenia miestnej samosprávy, rozpočtových a príspevkových organizácií obce k 30. 9. 2010
- návrh rozpočtu miestnej samosprávy, rozpočtových a príspevkových organizácií obce na roky 2011-2013
- VZN č. 4/2010 Požiarneho poriadku obce
- koncoročné odmeny starostu, hlavnej kontrolórky, asistenta starostu a zástupcu starostu obce.

Obecné zastupiteľstvo odročilo VZN č. 5/2010 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Na mimoriadnom zasadnutí 25. novembra 2010 obecné zastupiteľstvo schválilo:

- zmenu rozpočtu hospodárenia miestnej samosprávy, rozpočtových a príspevkových organizácií obce na rok 2010
- VZN č. 5/2010 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Uznesenie a zápisnica zo zasadnutia je v kompletnom znení na internetovej stránke obce www.velkeulany.sk pod voľbou „Oznamy“

RNDr. Karol Bachratý

Miről tárgyalt az önkormányzat

A 37. ülésen 2010. október 20-án a testület jóváhagyta:

- 2/2010-es rendeletet a választási plakátok kihelyezéséről
- 3/2010-es rendeletet, az árvízi mentési munkálatok terveinek kidolgozásáról
- a község főellenőrének munkatervét
- a gyógyszerár bérleti szerződésének meghosszabbítását.

Az önkormányzat 38. ülésén november 15-én a képviselők a község gazdálkodásáról tárgyaltak. Jóváhagyták:

- a község és intézményeinek gazdasági eredményeit 2010. szeptember 30-ig
- a község és az intézmények költségvetésének módosítását a 2011-2013 évekre
- a 4/2010 sz. rendeletet, a Község Tűzvédelmi Szabályzatát
- a polgármester, a főellenőr, a polgármester asszisztense, valamint a polgármester helyettese év végi prémiumát.

Elnapolta a helyi adókról és illetékekről szóló 5/2010 számú rendeletet.

2010. november 25-én megtartott rendkívüli ülésen a testület jóváhagyta:

- a község és az intézmények költségvetéseinek módosítását a 2010-es évre,
- a helyi adókról és illetékekről szóló 5/2010 számú rendeletet.

A képviselőtestület ülésének határozatai és a teljes jegyzőkönyve megtalálható a község www.velkeulany.sk internetes oldalán a „Hirdetmények” menüpont alatt.

RNDr. Bachratý Károly

Sviatok Všetkých svätých

Sviatok Všetkých svätých, ktorý pripadá na 1. novembra je jedným zo sviatkov rímsko-katolíckej cirkvi. V tento deň si katolícka cirkev pripomína všetkých svätých. Dôvodom zavedenia sviatku bola nemožnosť sláviť každý jednotlivý deň svätcov. Pápež Gregor III. a následne Gregor IV. ustanovili preto 1. november za sviatok pre západnú cirkev, ako výročný deň posvätenia rímskeho Pantheonu na kresťanský kostol dedikovaný všetkým svätým.

O deň neskôr, 2. novembra, cirkev slávi slávnosť všetkých zomrelých veriacich, ľudovo dušičky. Pamiatka zosnulých sa slávi od 9. storočia. Pamiatku verných zomrelých zaviedol v roku 998 clunyjský opát Odylo, ktorý sa takto snažil čeliť pretrvávajúci pohanským obradom. V 13. storočí sa tento zvyk rozšíril v celej západnej cirkvi.

Na Slovensku i v Maďarsku je dodnes zvykom behom tohto dňa, alebo obdobia navštíviť cintorín a rodinné hroby.

Je to čas na spomienky, čas na zamyslenie sa nad životom tých, čo už nie sú medzi nami, ale aj nad životom našim. Je čas na povzdychnutie, čas na nefalšované a úprimné slzy. Očistíme a vyzdobíme hroby našich najbližších. Položíme kvety, vence. Zapálime sviečky spomienok svojim pozostalým, chvíľu postojíme, pomodlíme sa za ich duše.

V našej obci je krásnym zvykom, že pri príležitosti Všetšvätých sa koná ekumenická spomienková slávnosť na miestnom cintoríne. Tak to bolo aj v tomto roku. Spomienkovej slávnosti, ktorú tradične organizuje Zbor pre občianske záležitosti pri Obecnom zastupiteľstve sa zúčastnil evanjelický farár Štefan Jahelka, rímskokatolícky farár Vojtech Kasáš, ako aj starosta našej obce Ing. František Gögh. Po slávnosti položili vence a kahance spomienok pri pomníku padlých v II. svetovej vojne, ako aj pri ústrednom kríži cintorína. Spomienková slávnosť sa skončila spoločnou modlitbou.

-SZ-

Mindenszentek ünnepe

Mindenszentek ünnepe, november 1. a római katolikus egyház egyik jeles ünnepe. Ezen a napon a katolikus egyház minden szentjére emlékezik. Az ünnep létrehozásának oka az volt, hogy egy napon legyen minden szent ünnepe. III. Gregor pápa, majd utána IV. Gregor pápa november 1-ét, a római Pantheon felszentelésének napját tették meg a mindenszentek napjának. November 2-án a minden elhunyt hívő napját tartják már 998 óta. Ez az ünnep összefügg azzal a századvégi szorongásos hangulattal, mely 1000-re a világvégét várta. Ilyen elképzelések mellett igyekeztek a halottakkal „jóban lenni”, az elhunytak szellemeivel jó barátságra kerülni. A sírokon gyertyát gyújtottak, hogy „szegény, fázós lelkek annak fényénél melengethessék magukat”.

A november 2-i halottak napja konkrétan Szent Odiló clunyi apáttól (962-1048.) ered. Ő ezt az emléknapot a Cluny anyaegyház alá tartozó minden bencés házban bevezette. Ez a rendelete (998) mindmáig fennmaradt. Hamarosan pedig a bencés renden kívül is megünnepelték, a 14. századtól Róma is átvette.

E napon gyertyákat, mécseseket gyújtunk elhunyt szeretteink emlékére. Ehhez a szokáshoz azonban több népi hiedelem is kapcsolódik. Némelyik szerint ennek az a célja, hogy a világosan a „véletlenül kiszabadult lelkeknek” újra visszataláljanak a maguk sírjába, ne kísértsenek, ne nyugtalanítsák az élőket.

Szlovákiában és Magyarországon is szokás ilyenkor a sírok megtisztítása, rendbe hozása. Virágokat, koszorúkat visznek az elhunytak tiszteletére. Aki ezeken a napokon nem tud

kimenni a temetőbe, az otthon gyújt gyertyát.

Községünkben is szép hagyománnyá vált, hogy a mindenszentek ünnepe alkalmából az önkormányzat mellett működő polgári testület minden évben ökumenikus megemlékezést tart. Így volt ez az idén is. A megemlékezésen jelen volt Kasás Béla római katolikus egyházközség plébánosa, Štefan Jahelka az evangélikus egyházközség plébánosa, valamint Gögh Ferenc községünk polgármestere, akik együtt gyújtották meg a megemlékezés gyertyáit, és helyezték el a koszorúkat a II. Világháború áldozatainak emlékművénél, valamint a temető központi keresztnél. A megemlékezés közös imával ért véget.

-SZ-

Spievaj s nami

Miestne kultúrne stredisko organizovalo v tomto roku už tretí ročník hudobno-zábavného programu pod názvom Spievaj s nami, v ktorom sa predstavili talentovaní dospelí speváci našej obce. Program, v ktorom v tomto roku mali popredné miesta aj dueta mal veľký úspech. Novembrovú premiéru nasledovala 11. decembra repríza, keď našich spevákov povzbudzovalo opäť vypredané hľadisko. Touto cestou by sme sa chceli poďakovať spevákom, konferencierom, ako aj technikom za ich príspevok k ďalšiemu rozvoju kultúry našej obce. Nech tu stoja ich mená, na znak nášho obdivu a vďaky: speváci - Zuzana Bachratá, Katarína Bózsingová, František Gögh, Radovan Kadlecík, Katarína Kováčsová, Erika Križanová, Tímea Manóová, Kristína Némethová, Tibor Perlecký, Alžbeta Prágaiová, František Švarda, Silvia Tóthová, Ingrid Winklerová, konferencieri: Alžbeta Szárazová a Pavol Száraz ml., technici - Ľudovít Hanzel, Tibor Németh a Kristián Sercel. Ďakujeme za spoluprácu aj Ladislavovi Czinegemu.

Celý program sa niesol v znamení spolupatričnosti a dobrého spolunávania.

Ľudovít Hanzel

predseda kultúrnej a školskej komisie

Dalolj velünk

AHelyi Kulturális Központ az idén már harmadik alkalommal rendezte meg a Dalolj velünk című szórakoztató műsort, amelyben községünk tehetséges felnőtt énekesei mutatkoztak be. A seregszemle, amelyet kétévten rendeznek meg, ismét nagy sikert aratott. A novemberi bemutatót december 11-én teltházas ítélet követte. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani az énekeseknek, a konferanszoknak és a technikusoknak azért a munkáért, amit községünk kulturális életének fejlesztése érdekében végeztek. Álljon itt a nevük elismerésünk és köszönetünk jeléül: Bachraty Zsuzsanna, Bózsing Katalin, Gögh Ferenc, Radovan Kadlecík, Kovács Katalin, Erika Križanová, Manó Tímea, Kristína Némethová, Perlecký Tibor, Prága Erzsébet, Švarda Ferenc, Tóth Szilvia, Winkler Ingrid, a bemon-dók: Száraz Erzsébet és ifj. Száraz Pál, a technikusok - Hanzel Lajos, Németh Tibor és Sercel Krisztián. Köszönjük Czinege László segítségét is.

Az egész műsor az együvé tartozás és a jó egymás mellett élés jegyében zajlott.

Hanzel Lajos

a kulturális és iskolaügyi bizottság elnöke

Odkaz do mojej bývalej školy

Nedávno, presnejšie 17. novembra som navštívila svoju bývalú školu, aby som sa stala účastníčkou „Rodinného dňa“, ktorý pedagógovia školy a rodičovské združenie pripravuje pre deti už dlhé roky. Dojatie a s nostalgiou som si zaspomínala na roky, ktoré som tu trávila. Len teraz som si uvedomila, čo mi dala moja prvá škola. Dovoľte mi, aby som sa so svojimi pocitmi a myšlienkami podelila aj s vami.

Ako každé šesťročné dieťa, aj ja som očakávala školu s radosťou. To je v živote človeka obrovská a dôležitá zmena. Končia sa roky trávené v škôlke, bezstarostné hranie sa, ničnerobenie, postupne prichádzajú rôzne povinnosti, znásobia sa úlohy. 2. septembra 1999 som vstúpila do neznámeho sveta, čo pre mňa znamenala Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským Mihálya Borsosa vo Veľkých Úľanoch. Presne sa pamätám, ako som sa naučila čítať, písať, počítat, ako som si osvojila ďalšie informácie, ktoré boli spojené novými poznatkami, ale hlavne veľkou zvedavosťou.

Roky ubehli veľmi rýchlo. Ani sme sa nenazdali a už sme stáli pred našimi učiteľmi a rodičmi, ako lúčiaci sa deviatici. Vždy si rada zaspomínam na zážitky, ktoré som tu získala.

Príšiel čas, keď sme sa mali rozhodnúť, ako ďalej. Veru nebolo to ľahké rozhodovanie. Ja osobne som vôbec nevedela, ako ďalej. Moje rozhodnutie padlo na slovensko-nemeckú bilingválnu strednú školu ekonomickú (Obchodná akadémia Imricha Karvaša v Bratislave). Nakoľko cudzie jazyky ma vždy zaujímali, nebolo pre mňa problémom ich osvojenie, preto som sa rozhodla, že budem pokračovať na tejto škole. Môžem povedať, že som to neľutovala.

Tvorivá dielňa na Rodinnom dni

Keď som vstúpila do tohto ďalšieho „nového sveta“, všetko sa mi zdalo cudzie, neznáme. Ale len krátku dobu. Prvé týždne, mesiace otvorili predomnou nový svet. Nebolo ľahké zvyknúť si na skoré vstávanie, na cestovanie, no a aj škola vyžadovala oveľa viac času. Skončil sa prvý rok, a cítila som, že ťažké obdobie mám už za sebou. Noví profesori, nové požiadavky a veľa zmien. Druhý rok som začala už oveľa ľahšie. Počas roka ani toto nebolo ľahké, ale aj tak bolo lepšie byť druháčkou, ako prváčkym nováčikom. Teraz už tretí rok som v hlavnom meste. Svoje výsledky môžem považovať za úspešné. Som spokojná tým, čo som doteraz dosiahla. Zato všetko však nemôžem ďakovať len sebe, ale aj tým, ktorí stáli a stoja vždy pri mne, keď potrebujem ich pomoc. Sem patria v prvom rade moji rodičia, moji učitelia, priatelia a známi. Zvlášť by som sa chcela poďakovať tej inštitúcii, odkiaľ som sa vydala na svoju cestu, kde som získala prvé informácie a to je moja základná škola. Učitelia a vychovávatelia, ktorí počas deviatich rokov nám dávali maximum, aby z nás „budúcej generácie“ vydolovali všetko, čo v nás bolo, aby nám odovzdali čo najviac vedomostí. Patrí im moje poďakovanie za ich nesmiernu trpezlivosť, za ich únavu, za všetko, čo nám až do konca dali. Im môžem ďakovať, že ako žiacka maďarskej národnosti, ktorá získala prvé vedomosti v škole s vyučovacím jazykom maďarským, som obstála aj v tejto slovensko-nemeckej škole.

Teraz ešte nemôžem vedieť, čo mi prinesie budúcnosť, ale určite nikdy nezabudnem na jedno: na detské roky trávené vo Veľkých Úľanoch a krásne roky trávené v tejto základnej škole.

Erika Duliczká

Üzenet egykori iskolámba

A közelmúltban, pontosabban november 17-én ellátogattam egykori iskolámba, hogy én is részese lehessen annak a „Családi napnak”, melyet az iskola pedagógusai és szülői munkaközössége évek óta megrendez. Nostalgiaiával és meghatódva gondoltam vissza az itt töltött évekre. Most tudatosítottam csak mit is adott nekem a nagyfödémesi magyar iskola. Engedjék meg, hogy gondolataimat megosszam önökkel.

Mint minden hatéves gyermek, én is örömmel vártam az alapiskolát. Ez mindenképp egy hatalmas és jelentős változást jelent az ember életében. Véget ér az óvoda, a gondtalan játszadozás és semmittevés, fokozatosan megjelennek a különböző kötelességek és persze felhalmozódik a feladatok száma is.

1999. szeptember 2-án léptem be egy számomra új, akkor még ismeretlen világba, melynek megtestesítője a Borsos Mihály Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola volt. Pontosán emlékszem arra, hogyan tanultam meg írni, olvasni, számolni és a további információk elsajátítására, melyek egy-egy felfedezéssel és persze rengeteg kíváncsisággal voltak egybekötve.

Az évek nagyon gyorsan teltek. Észre sem vettük és ott álltunk felsorakozva tanáraink és szüleink előtt, mint ballagó kilencedikesek. Bármikor visszagondolok, mindig örömmel idézem fel a sok-sok élményt.

Kézműves foglalkozások a Családi napon

Eljött a pályaválasztás ideje. A választás nem volt könnyű, hiszen ez egy nagyon fontos döntés. Én személy szerint egyáltalán nem tudtam merre tovább. A döntésem végül egy szlovák – német bilingvális közgazdasági szakközépiskolára (Obchodná akadémia Imricha Karvaša Bratislava) esett. Mivel az idegen nyelvek mindig érdekelték és nem okozott gondot az elsajátításuk, eldöntöttem, hogy további tanulmányaimat ezen az iskolán folytatom. És nem bántam meg.

Mikor beléptem a következő „új világba”, minden egyszerre idegennek és ismeretlennek tűnt. De csak egy rövid ideig. Az első hetek, hónapok egy teljesen új világot tártak fel előttem. Nem volt könnyű megszokni a mindennapi köránkelést, utazást és persze maga az iskola is sokkal több időt igényelt. Eltelt az első év és úgy éreztem, hogy a neheze már mögöttem van. Az új tanárok, az új követelmények és a rengeteg változás. A második év már lényegesen könnyebben indult. Jobb volt másodikosnak lenni, mint újonc elsősnek. Most már a harmadik évet töltöm a fővárosban. Eredményeimet sikeresnek mondhatom. Elégedett vagyok azzal, amit eddig sikerült elérnem. Mindezt persze nem csak magamnak, de legfőképp azoknak köszönhetem, akik mindig mellettem álltak és állnak, ha szükségem van segítségre. Ide tartoznak szüleim, tanáraink, barátaim és ismerőseim. Külön szeretnék köszönetet mondani annak az intézménynek, ahonnan elindultam, ahol az első információk vésődtek belém, ez pedig szeretett alapiskolám. A tanárok és nevelők, akik a kilenc év alatt végig a maximumot nyújtották, hogy belőlünk, „a jövő generációjából” a legtöbbet kihozzák és a legtöbb tudnivalót átadják, köszönetet érdemelnek azért a sok-sok fáradozásért, türelemért és igyekezetért, amit mindvégig nyújtottak. Nekik köszönhetem, hogy magyar anyanyelvű gyermekként, aki az első ismereteket magyar iskolában szereztem meg, a szlovák-német középiskolában is megálltam helyemet.

Bár még nem tudhatom, mi vár rám a jövőben, egyet azonban sosem feledek: a Nagyfödémesen eltöltött gyermekkoromat és az alapiskola gyönyörű éveit.

Duliczky Erika

Boh hovorí jazykom lásky

Stará africká poviedka hovorí o chlapcovi Jonatánovi, ktorý túžil dozvedieť sa akým jazykom hovorí Boh. Pýtal sa starších, múdrych ľudí, ale odpovede sa nedočkal. Čím to bolo záhadnejšie, tým viac ho to lákalo. Cítil v hĺbke srdca, že niekto musí poznať odpoveď.

Vyrástol a stal sa mladíkom. Rozhodol sa putovať po svete a hľadať odpoveď na svoju otázku. Po dlhom putovaní v jeden večer prichádza do Betlehema. Bol na konci so silami. Rozhodol sa, že prenocuje a vráti sa domov. Nemohol však nájsť nocľah. Odchádza za mesto, a tam ho upútalo svetlo v jednej maštali. Pomaly, nespomínajúc dvere. Videl muža, ženu a dieťa. Mladá matka

mu hovorí: „Pod Jonatán, už ťa očakávajú!“ Bol zaskočený takýmto privítaním. „Odkiaľ ma poznajú?“ – opýtal sa v duchu sám seba. Žena pokračovala: „Dlhší čas hľadáš odpoveď na otázku, ako rečou hovorí Boh, však? Tejto noci sa to môžeš dozvedieť. Boh hovorí jazykom lásky. Tak Boh miloval svet, že mu dáva svojho Syna.“ Zostal stáť v úžase a potom padol na kolena pred Dieťaťom.

Boh hovorí jazykom, ktorému každý rozumie. Nezáleží na farbe pleti, národnosti, bohatstve, či chudobe. Boh hovorí jazykom lásky.

Vianočné sviatky sú tu pre nás, aby sme sa znovu učili hovoriť medzi sebou jazykom lásky. Myslíme na to už počas nákupov a prípravy na Vianoce, pretože sme veľmi náchylní k netrpelivosti, nervozite, nadávkam. náš jazyk, naša reč má byť mostom, ktorý nás všetkých spája. Cez Vianoce môžeme prežiť blízkosť nášho Boha, blízkosť našich príbuzných, priateľov, aby sa mohlo naše srdce stať jasličkami, do ktorých položíme to malé Dieťa, ktoré prišlo na svet.

Všetkým obyvateľom našej obce želám požehnané, pokojné a radostné Vianočné sviatky.

Vojtech Kasáš
duchovný otec

Isten a szeretet nyelvén beszél

Egy régi afrikai elbeszélés egy Jonatán nevű fiúról szól, aki szerette volna megtudni, hogy milyen nyelven beszél az Isten. Megkérdezte az idősebb, okos embereket, de választ nem kapott. Minél titokzatosabb volt a dolog, annál inkább csábította a titok megismerése. Szíve mélyén érezte, hogy valaki ismeri a választ. Felőtt és fiatal férfivá lett. Elhatározta, hogy bejárja a világot és megkeresi a választ a kérdésére. Hosszú vándorlása után Betlehembe ért. Már elhagyta ereje. Elhatározta, hogy ott éjszakázik és utána hazatér. Nem talált azonban éjszakai szállást. Kiment a város szélére, ahol egy istállóból kiszűrődő fényre lett figyelmes. Lassan, bátortalanul kinyitotta az ajtót. Egy férfit,

egy nőt és egy gyermeket látott. Az ifjú anya így szólt: „Gyere Jonatán, már várunk rád!” Meglepődött az ilyen fogadtatáson. „Honnan ismernek engem?” – kérdezte lélekben önmagától. Az asszony folytatta: „Már hosszú ideje keresed a választ arra a kérdésre, hogy milyen nyelven beszél az Isten, ugye? Ma éjszaka mindent megtudhatsz. Az Isten a szeretet nyelvén beszél. Az Isten úgy szerette a világot, hogy saját Fiát adja neki.” Elképedve állt, majd térdre esett a Gyermek előtt.

Az Isten olyan nyelven beszél, amelyet mindenki megért. Nem függ

az ember arcszínétől, nemzetiségétől, gazdagságától, vagy szegénységétől. Az Isten a szeretet nyelvén szól.

Ismét eljöttek a karácsonyi ünnepek, hogy mi újra meg tanuljunk a szeretet nyelvén szólani egymáshoz. Gondoljunk erre a bevásárlások, a karácsonyi előkészületek idején is, mert hajlamosak vagyunk a türelmetlenségre, az idegeskedésre, a szitkozódásra. Nyelvünk, beszédünk híd kell, hogy legyen, amely összeköt mindnyájunkat. A karácsony alatt közelebb kerülhetünk az Istenhez, hozzátartozóinkhoz, barátainkhoz, hogy szívünk olyan bölcsővé váljon, amelybe az újszülött kis Gyermeket tehetjük.

Községünk minden lakosának áldásos, nyugodt és örömteli karácsonyi ünnepeket kívánok.

Kasás Béla
lelkiatya

Predvianočné posedenie

Dňa 4. decembra sa uskutočnilo v priestoroch domu služieb predvianočné posedenie pre členov Miestnej organizácie zväzu telesne postihnutých občanov, ktoré organizovali v spolupráci so sociálno-zdravotnou komisiou pri obecnom zastupiteľstve.

Karácsony előtti összejövetel

December 4-én kedves ünnepségre került sor a szolgáltatások házában, amelyet az Egészségkárosultak Helyi Szervezete az önkormányzat mellett működő szociális és egészségügyi bizottsággal karöltve rendezett meg.

Ústredná téma prítomnosti, minulosti a budúcnosti

Z prítomnosti môžeme hľadiť do minulosti i do budúcnosti. S končiacim sa rokom a na prahu nového roku vždy znova a znova a vždy prichádzať bude, bez ohľadu na stav spoločnosti, ekonomiky, etiky, morálky, tá starobylá, ale vždy na novo – nová téma, narodenie Krista. Všetky ostatné témy sú len odvodenými témami, v istom zmysle aj podriadenými a nezaujímavými „bez Vianoc“. S Vianocami vždy prichádza ten jednotvárný, ducha človeka ubíjajúci, monotónny, vnucujúci kolotoč stupídnych reklám smerujúcich k šialenému až zúfalemu naháňaniu zákazníka, či klienta, využívajúc pri tom narodenie zaslúbeného mesiáša.

Každý pohľad do budúcnosti sa začína ohliadnutím za seba, do vnútra uplynulého a nám darovaného času. A v ňom hľadáme a vidíme. A čo v ňom vidíme a čo sme v ňom našli? Akú tému? A aké témy sme vôbec otvárali v celom uplynulom roku? Letmo to môžeme jednoducho vyrátať: denné problémy a nespokojnosť, politické a iné hrajkanie sa, atentáty, teroristické útoky, pokrivené medziľudské vzťahy našich „celebrít a smotánky“ – (skôr stuchnutého nakysnutého, dobre kyslého zapáchajúceho cmaru), super milionári a sociálne biedni, naša duchovná ľudská... stačí! Dosť už, toľko sa toho na nás hrnie a hrnie, že nevládzeme nielen uskakovať, ale už ani registrovať všetky tie témy a témičky – (kto s kým, pre-

čo, načo, ako...), ktoré sme si navarili, že by nám postačili aj na celé budúce desaťročie.

Téma Ježiš Kristus je tu s nami, ale nielen na tohtoročné Vianoce jeden krát do roka. Je na programe každého jedného dňa a každého jedného ľudského života aj keby sa niekto proti tomu akokoľvek priechil. A odvážme sa tému Ježiš Kristus ponúknuť vo verejnom, otvorene konkurenčnom priestore a položiť túto tému ako ten nevyhnutný každodenný chlieb na náš stôl. Máme túto tému pozdvihnúť ako zbraň proti skazenému svetu? Iste, že nie. Kristus prišiel preto, aby sme žili mali a hojnosť mali. Kristus prišiel, aby slúžil svetu, aby slúžil nám, ako denná potreba, ako ten každodenný chlieb, bez ktorého nemôžeme žiť, lebo by sme zahynuli v tom každodennom biznisovom ľudskom ošiali, v ktorom strácame svojho ducha a postupne by sme začali žiť ako naprogramovaní roboti.

Tí, ktorí nemajú vyššie ambície ducha, nech sú zastrčení v bahne a špine tohto sveta a možno téma Ježiš Kristus je tu aj pre nich ako taká nádej, že raz predsa len vystřia hlavu z pod toho bahna a špiny a uzrú a zbadajú, že je tu aj iný Kristus, nielen ten „biznisový“, lebo téma skutočný živý Kristus bola, je a bude vždy pre nás ústredná, živá a aktuálna.

Štefan Jahelka
evanjelický farár

Miriám Kyselá

Száráz Pál

Télen

Kiszakadt az angyalok
dunyhája az éjjel.
Száll a sok fehér pihe
a szélben, szerte széjjel.

Erdőn, mezőn csillogó
hótakaró fénylik.
Öreg hegyek vállain
hideg hó fehérlik.

Nikolka Zámocká

Nádherný vianočný darček

Koncom mesiaca novembra vyšla krásna kniha o našej obci pod názvom „VELKÉ ŮLANY“. Monografia predstavuje dejiny a vývoj obce od najstarších čias až do roku 2009. Kolektív autorov pracoval pod vedením PhDr. Izabely Danterovej, etnografky Vlastivedného múzea v Galante. Citátom jej doslovu odpovedáme všetkým našim občanom túto knihu, ktorá môže byť krásnym vianočným darčekom pre nás všetkých: „Spomienka na minulosť je zároveň aj vyjadrením úcty k predchádzajúcim generáciám žijúcim na území obce. Nech je táto kniha peknou spomienkou, zdrojom ponaučenia, ale aj zábavou pre domácich a pre všetkých tých, ktorí prejavia záujem spoznať obec Velké Ůlany! A taktiež nech napomáha k vzájomnému spoznávaní a zblíženiu sa tu žijúcich ľudí!“

Záujemcovia si môžu túto krásnu knihu zakúpiť v kultúrnom dome.

-m-

Csodálatos karácsonyi ajándék

November végén jelent meg egy csodálatos könyv, melynek címe „NAGYFÖDÉMES“. A monográfia a község történetét és fejlődését a legkorábbi időktől egészen 2009-ig mutatja be. A szerzői közösség hozzáértő munkáját PhDr. Danter Izabella, a Galántai Honismereti Múzeum néprajzi szakelőadója irányította. Az ő utószavának részletével szeretnénk a könyvet, mely csodálatos karácsonyi ajándék lehet mindannyiunk számára, az olvasók figyelmébe ajánlani: „A múlt utaló emlékek egyúttal a községben élő előző generációk iránti tiszteletet is kifejezik. Legyen ez a könyv a szép emlékezés megtestesítője, a megismerés tanulságos forrása és egyben jelentsen kellemes szórakozást a hazaiaknak és mindazoknak, akik szívéllyel érdeklődéssel szeretnék megismerni Nagyfödémest! S egyben járuljon hozzá az itt élő emberek megismeréséhez és egymáshoz való közeledéséhez.“

Az érdeklődők ezt a szép könyvet a helyi kultúrházban vásárolhatják meg.

-m-

Rok 2010 v činnosti Dobrovoľného hasičského zboru

Príroda sa už pripravila na každoročný zimný spánok. Prichádza čas aj pre nás, dobrovoľných hasičov obce, aby sme sa pomaly poohliadli späť na rok 2010, čo nám priniesol a čo pre nás znamenal.

Celý rok 2010 sa niesol vo sviatočnej atmosfére, lebo naša organizácia oslávila v tomto roku 125. výročie svojho založenia. Našu dobrovoľnú organizáciu založili v roku 1885. V období výročných schôdzí organizácií v obci (v mesiacoch január, február) sme sa zamerali na návštevy týchto schôdzí, aby sme mohli osobne pozvať členov z vedenia na naše nadchádzajúce oslavy. Zúčastnili sme sa výročnej schôdzi v organizáciách Klubu dôchodcov, Miestnej organizácii ZŤP, MO ČSČK, MO MS, s ktorými je naša spolupráca dlhodobá na dobrej úrovni. Členovia výboru z uvedených organizácií nám svoju účasť na týchto oslavách prisľúbili. Ostatným organizáciám boli zaslané pozvánky. Popri týchto neformálnych povinnostiach sa však objavila aj jedna profesionálna. V mesiaci február sme museli v praxi dokazovať našu pripravenosť a vykonali sme požiarneho zásah v Nových Osadách, kde horel kontajner na smeti. Vďaka rýchlemu zásahu sa požiar podarilo včas lokalizovať a nerozšíril sa na okolie, vďaka čomu nevznikli žiadne materiálne škody. V jarých mesiacoch sme si usilovne pripravovali techniku na nadchádzajúcu športovú sezónu a doladzovali techniku požiarneho útoku na súťaže. Vytvorili sme dve sedemčlenné požiarne družstvá, ktoré sa potrebovali spolu zohrať a to ide iba tréningom. Popritom všetkom sme sa už pripravovali aj na naše oslavy, ktoré mali prebehnúť v mesiaci máj. Mesiac máj však bol zaujímavý aj z iných dôvodov. Dobrovoľní hasiči z družobnej obce Csabrendek v Maďarsku tiež mali príležitosť k oslave, veď ich zbor bol založený v roku 1890, to zna-

me pred 120. rokmi. Na túto milú akciu pozvali aj našu delegáciu. Dvojdnové oslavy mali nasledovný program: odhalenie sochy sv. Floriána, za účasti predsedov hasičských organizácií z Csabrendeku a Veľkých Úľan, odovzdanie vyznamenaní pre DHZ za dlhoročnú spoluprácu, vyznamenania členom vedenia, priviazanie stuhy na zástavu, ako aj slávnostné odovzdanie zrekonštruovanej budovy DHZ. Pre nás to bola vlastne generálka na naše oslavy, lebo okrem toho, že sme sa tam cítili veľmi dobre, sme mali možnosť načerpať aj nápady.

U nás sa konali oslavy 125. výročia dňa 15. mája 2010. V rámci programu osláv sa uskutočnilo sadenie stromov priateľstva, slávnostný sprievod obcou, slávnostná svätá omša, kladenie vencov k soche sv.

ta. Pohárové súťaže prebiehali aj v mesiacoch júl, august, september a naše družstvá spoločne vyhrali 25 pohárov, z toho niektoré boli putovné. Najcennejším významaním, ktoré sme obdržali dňa 9. júla, pri príležitosti XV. Obecných dní bola „Cena obce“, ktorú nám udelilo obecné zastupiteľstvo za aktívnu prácu na úseku ochrany majetku a zdravia občanov a pri príležitosti 125. výročia založenia.

Okrem súťaží sa DHZ v rámci svojich aktivít zúčastnil aj iných činností, ktoré s prácou hasiča súvisia priamo, alebo nepriamo. Bolo to napr. odčerpávanie vody v obci po silných lejakoch, výkon asistenčných služieb na Majálese, Obecných dňoch a na Novoosadskej veselici. Účasť v súťažiach vo varení a s technikou pri čistení kanalizácie obce. Členovia nášho zboru vykonali kontroly hydrantového vedenia v obci s potrebným prečistením a aktualizovaním jestvujúceho stavu. V rámci jesenných prác sa konali brigády v okolí zbrojnice a zazimovala sa technika na požiarnej zbrojnici. Pre žiakov 6., 7., 8., 9., ročníka ZŠ slovenskej sme v spolupráci s Hasičským a záchranným zborom v Galante dvakrát organizovali prednášky

Floriána, otvorenie výstavy pod názvom „História a súčasnosť DHZ vo Veľkých Úľanoch“, slávnostné zasadnutie spojené s odovzdaním vyznamenaní. Obširnejšie o týchto oslavách sme písali vo Veľkoúlskom obzore č. 2/2010.

V mesiaci máj sa začala aj súťažná sezóna, v rámci ktorej sme sa zúčastnili súťaže na pozvanie z družobnej obce Jánosomorja v Maďarsku. Na oplátku v mesiaci jún sme obe maďarské družstvá hostili na našej nočnej súťaži my, spolu s ďalšími 33 družstvami zo Slovenska. Jednému domáckemu družstvu sa na uvedenej súťaži ušla 4. priečka, teda zemiaková medaila. V rámci okresu sme už boli úspešnejší. Na okresnom kole previerky pripravenosti naše družstvá obsadili prvé dve mies-

ta. Na tému: Hasiči a ich práca pre ľudí a spoločnosť. Na propagovanie našej činnosti sme v slovenskej škole vytvorili nástenku s hasičskou tematikou. Za pomoc a pochopenie ďakujeme pánovi riaditeľovi Eduardovi Horváthovi. Zároveň sa snažíme aj o prácu s deťmi, aj keď to trochu pokyvkuje. Do budúcnosti máme veľký záujem aj o vytvorenie aspoň jedného dievčenského hasičského družstva.

Či nám príroda ešte do konca roka niečo prinesie, alebo nie, nevieme. Sme však pripravení v prípade potreby nastúpiť na ochranu majetku, alebo zdravia každého občana. Veď našim heslom je: Bohu na slávu, blížnemu na pomoc!

Július Tóth

Predseda DHZ Veľké Úľany

V krátkosti

- Dňa 24. októbra sa uskutočnilo u nás hosťujúce vystúpenie divadelného súboru z Jelky, ktorého členovia sa predstavili s divadelnou veselohrou „Nikto to rád horúce...“ Jednu z hlavných úloh stvárnil náš občan Gabriel Ballán.
- V materskej škole s výchovným jazykom

maďarským sa uskutočnilo dňa 29. októbra tradičné podujatie pod názvom „Tökfilkó party“

- 5. novembra v rámci Dňa zdravia sa uskutočnilo v kultúrnom dome bezplatné meranie tlaku krvi, cholesterolu a cukru v krvi.
- Predvianočné posedenie dôchodcov obce

sa uskutočnilo dňa 23. decembra. Našich dôchodcov nad 60 rokov pozdravil starosta obce Ing. František Gógh. V pestrom kultúrnom programe účinkovali deti materských a základných škôl. Pri tejto príležitosti odovzdali 770 dôchodcom vianočnú kolekciu.

A 2010-es év az Önkéntes Tűzoltó Egyesület életében

A természet körülöttünk már a téli pihenőjére készül. Ilyenkor számunkra, az önkéntes tűzoltók számára is eljön az idő, hogy lassan visszatekintsünk az elmúlt évre, hogy mit hozott, mit jelentett nekünk.

Az egész 2010-es év ünnepi légkörben telt el, mert szervezetünk az idén ünnepelte fennállásának 125. évfordulóját. Önkéntes egyesületünk 1885-ben alakult meg. Az évzáró taggyűlések idején részt vettünk a Nyugdíjasklub, az Egészségkárosultak Szervezetének, a Vöröskereszt Helyi Szervezetének, valamint a Matica slovenská helyi szervezetének évzáró taggyűlésén, hogy személyesen adjuk át meghívásunkat ünnepségünkre, hiszen velük már régóta nagyon jó az együttműködésünk. Természetesen a többi szervezetet is meghívtuk. Februárban ismét bizonyítani kellett felkészültségünket és rátermettségünket. Szőgyénben az egyik szeméthyűtő konténerben meggyulladt a szemét, gyors beavatkozásunknak köszönhetően sikerült eloltani a tüzet és nem keletkezett semmilyen anyagi kár. A tavaszi hónapokban a technikai berendezéseinket készítettük elő az előttünk álló versenyekre. Két héttagú versenycsapatot állítottunk fel, amelynek tagjai az edzések folyamán készültek a versenyekre. Természetesen mindezek mellett már szerveztük a születésnap ünnepségünket, amelyet májusra terveztünk. A májusi hónap más okból is érdekes volt számunkra. Testvértelepülésünk, Csabrendek önkéntes tűzoltói is ünnepeltek, mégpedig az 1890-ben megalakult egyesületük 120. évfordulóját. Erre a kedves ünnepségre szervezetünk küldöttsége is meghívást kapott. A kétnapos ünnepség része volt a

szent Flórián szobor leleplezése, felszentelése és megkoszorúzása, a két egyesület jó együttműködéséért járó kitüntetések átadása, a zászlókra való szalagok felkötése. Sor került a felújított tűzoltószertár ünnepélyes átadására is. Számunkra ez tulajdonképpen egy főpróba volt, hiszen amellett, hogy csodálatosan éreztük magunkat barátaink körében még tapasztalatot is szereztünk és új ötletekkel gazdagodtunk,

Nálunk május 15-én került sor a 125. évforduló megünneplésére. Az ünnepség része volt a barátság fának elültetése, ünnepi szentmise, díszfelvonulás, „Az ÖTE múltja és jelene” című kiállítás megnyitja, valamint az ünnepi ülés. Erről az ünnepségünkről bővebben a Nagyfödémesi Láthatár 2010/2 számában beszámoltunk.

Májusban kezdődtek el a versenyek is, amelynek keretén belül először Jánossomorjára kaptunk meghívást. Viszonyzáróként mi is meghívtuk mindkét testvértelepülésünk tűzoltóit a hagyományos éjszakai tűzoltó versenyre, amelyen rajtuk kívül 33 szlovákiai csoport is versenyzett. Az egyik helyi csoport a 4. helyen végzett, amiért sajnos csak a „krumpli érem” jutott nekik. A járási versenyen azonban már sokkal sikeresebben szerepeltek csapataink, amikor a járási felkészültségi verseny első két helyén végeztek. A különböző serlegekért folyó versenyekről csapataink 25 serleget hoztak haza, amelyből több vándorserleg is volt. Számunkra a legnagyobb elismerést azonban az jelentette, amikor a XV. Falunapok alkalmából, július 9-én átvehettük a „Község díját”, amelyet a helyi önkormányzat az aktív tevékenységünkért és megalakulásunk 125. évfordulója alkalmából ítél oda.

A versenyeken kívül természetesen más tevékenység is folyik szervezetünkben, ami a tűzoltó tevékenységével összefügg. Például a nagy esőzések idején segítettünk a víz szivattyúzásában, a Majális, a Falunapok és a Szőgyéni vigadalom idején elláttuk a tűzvédelmi felügyelet munkáját. Bekapcsolódtunk a főzőversenybe, de segítséget nyújtottunk a szennyvízcsatorna tisztításánál is. Egyesületünk tagjai elvégezték a tűzcsapok ellenőrzését, tisztítását és aktuális számuk feltérképezését is. Az őszi munkák idején rendbetettük a tűzoltószertár környékét, elvégeztük a technikai berendezések előkészítését télire.

A szlovák iskola felső tagozatos osztályai számára két előadást tartottunk a „Tűzoltók és munkájuk az emberek és a társadalom számára” címmel, amelyet a Galántai Tűzoltó és Mentőalakulattal közösen szervezetünk. Munkánk propagálása céljából falijúsgát készítettünk a szlovák iskolában, melynek témája természetesen a tűzoltók tevékenysége. Ezúton köszönjük az igazgató úr, Eduard Horváth segítségét és megértését. Együttal igyekszünk figyelmet szentelni a gyermekekkel folyó munkának is, annak ellenére, hogy jelenleg az ifjúsággal végzett munka egy kicsit dőcög. A jövőben szeretnénk egy női csapatot is kialakítani.

Azt, hogy a természet az év végéig hoz-e számunkra valami újat, nem tudhatjuk. Mi azonban készek vagyunk bármikor az emberi életek és az emberek vagyonának megmentésére. Hiszen a jel-szavunk: Isten dicsőségére, embertársaink megsegítésére!

Tóth Gyula
az ÖTE elnöke

Dňa 25. októbra darovali krv – Október 25-én vért adtak

Občania z Veľkých Úľian – nagyfödémesi lakosok: Ajpek Vladimír, Aponyi Ján, Aponyiová Iveta, Bihariová Mária, Botka Milan, Gálová Alena, Hanakovics Jozef, Horváth Frederik, Hüttner Karol, Kísová Katarína, Kiss Eugen, st., Kleštincová Silvia, Kleštinec Ladislav, Lakatosová Stela, Lelovicsová Andrea, Németh Imrich, Némethová Tünde, Rigó Aladár, Rybárová Ružena, Rybárová Petra, Šafárik Matej, Šančková Silvia, Slezák Vojtech, Svoreňová Paula, Szabóová Edita, Tomovičová Mária

Občania z Jelky – jókai lakosok: Czinege Štefan, László Ladislav, Süll Oskár, Süll Attila, Szabó Ján, Szabóová Monika.

Za ich humánny čin ďakujeme! – Humánus cselekedetüket köszönjük!

Röviden

- Október 24-én vendégszerepelt községünkben a Jókai Színjátszó Társulat, amelynek tagjai a „Van, aki forrón szereti” című vígjátékot adták elő. Az egyik férfi főszerepet Ballán Gábor, községünk polgára alakította
- Október 29-én került megrendezésre a

- hagyományos „Tökfilkó party” a magyar nevelési nyelvű óvodában.
- November 5-én Egészségügyi napot tartottunk a helyi kultúrházban, melynek keretén belül vérnyomás-, cukor- és koleszterinszint mérésre került sor.
- November 23-án, karácsonyi összejö-

vetelen köszöntötte a 60 éven felüli nyugdíjasokat községünk polgármestere. A gazdag kultúrműsorban a helyi óvodák és iskolák tanulói szerepeltek. Ebből az alkalomból a több mint 770 nyugdíjas karácsonyi édességet kapott ajándékba.

Tradícia Mikuláša

Svätý Mikuláš patrí medzi najobľúbenejších svätcov. Napriek jeho popularite však o jeho skutočnom živote vieme veľmi málo. Narodil sa niekedy okolo roku 280 na južnom pobreží Malej Ázie, pravdepodobne v Patare. Už v mladosti sa stal povestným svojou dobročinnosťou, ktorá ešte vzrástla, keď sa stal biskupom v Myre (dnešná Dembra v južnom Turecku). V roku 303 v období prenasledovania kresťanov ho rímsky cisár Diocletianus dal do väzenia, odkiaľ sa vyslobodil v roku 313, keď sa stal panovníkom Veľký Konštantín. Toľko o ňom vedia historici.

V stredoveku sa jeho život stal podkladom rôznych legend. Tie-to legendy však nie sú len vymyslené, vždy majú niečo spoločné s najdôležitejšími črtami človeka. Všetky legendy o Svätom Mikulášovi hovoria o jeho dobrosrdečnosti.

Najznámejšia legenda hovorí o tom, že istý boháč mal tri dcéry. Keď schudobnel a jeho rodina už nemala čo do úst vložiť, rozhodol sa, že z dievčat urobí neviestky. Dozvedel sa o tom svätý Mikuláš, zabalil do kusa látky zlato a vhodil ho do mužovho domu. To zopakoval trikrát, až kým peňazí nebolo toľko, že sa všetky tri dievčatá mohli čestne vydať. Svoje dobré skutky vykonával vždy v tajnosti, aj tak chcel vyjadriť, že svoje činy vykonáva v mene Ježiša. Podľa tejto legendy svätý Mikuláš svojim darom, ktorý položil do okna zachránil česť dievčat. Odtiaľ pochádza aj zvyk, že deti v nádeji darčiekov si svoje vyčistené topánky dávajú do okien. Deti však vždy chceli vedieť čo robí Mikuláš, keď nerozdáva darčeky. Tak sa zrodila ďalšia legenda o Mikulášovi, ktorý žije v Laponsku, a vždy prichádza na saniach, ktoré ťahajú soby.

Aj u nás žije táto tradícia Mikuláša, a to nielen v rodinách, ale aj v našich inštitúciách. Z novodobých dejín našej obce, sme sa dozvedeli, že tzv. „Obecný Mikuláš“ začal pôsobiť v našej obci v roku 1981, keď navštívil detičky v detských jaslách, škôlkach, aj v školách. Táto tradícia, aj keď trochu v inej forme, žije až do dnes. Tento rok navštívil „Obecný Mikuláš“ našu obec po tridsiaty krát, aby pochodil všetky ulice a obdaril detičky do 10 rokov.

-e-

A Mikulás hagyománya

Szent Miklós a legkedveltebb szentek közé tartozik. Életéről azonban nagyon keveset tudunk. 280 körül született Kis-Ázsia déli partvidékén, minden bizonnyal Patár városában. Már fiatal korában híres volt jótékonyaságáról, amit még tovább folytatott, amikor Myra városában püspökké avatták (mai Dembra Törökország déli részén). 303-ban Diocletianus római császár keresztényüldözése idején börtönbe zárták. 313-ban szabadult, amikor Nagy Konstantin lett az uralkodó. Ennyit tudnak róla a történészek.

Igen sok legenda tette színessé a középkorban élettörténetét. A legendák természetesen sosem légből kapottak. Kifejeznek valamit egy ember egyéniségének legfontosabb vonásaiból. A Miklós püspökről szóló történetek mind arról tesznek bizonyságot, hogy a püspök híres volt jótékonyaságáról.

Legnevezetesebb legendája szerint egy gazdag embernek volt három lánya. Amikor elszegényedett, és már alig volt mit enniük, a lányokat az erkölcsi züllés fenyegette. Erre a szent püspök, hogy megmentse a lányok becsületét, éjnek idején, amikor senki sem láthatta, rongyba takarva aranyat dobott a férfi házába. Ezt háromszor megismételte, amíg nem volt annyi pénz, hogy a lányok becsülettel férjhez mehettek. Jócselekedeteit mindig titokban tette, így is ki akarta fejezni, hogy nem a maga, hanem Jézus nevében teszi a jót. A legenda szerint Miklós az ablakba tett ajándékával megmentette a lányok becsületét. Innen ered az a szokás, hogy a gyerekek szépen kitisztított cipőjüket az ablakba állítják ajándék reményében.

A gyerekek persze mindig tudni szerették volna, mit csinál a Mikulás, amikor nem ajándékokat osztogat. Így született meg egy másik Mikulás-legenda, mely szerint a finn Lappföldön lakik, és rénszarvas szánon közlekedik.

Községünk újkori történelméből megtudtuk, hogy a „Községi Mikulás” hagyománya Nagyfödémesen 1981-ben született meg, amikor a Mikulás első ízben látogatott el a bölcsődébe, óvodákba és az iskolákba, hogy megajándékozza a gyermekeket. A hagyomány, igaz egy kicsit más formában, de a mai napig él. Az idén már harmincadik alkalommal látogatott el hozzánk a „Községi Mikulás”, hogy bejárva az utcákat megajándékozza a 10 év-nél fiatalabb gyerekeket.

-e-

Oznámenie – Értesítés

Uzavierka ďalšieho čísla nášho obecného časopisu bude 15. februára 2011. Žiadame dopisovateľov, aby svoje príspevky odovzdali do tohto termínu. Ďakujeme.

Következő számunk lapzárta 2011. február 15-én lesz. Kérjük tudósítóinkat, hogy cikkeiket eddig az időpontig adják le. Köszönjük.

Redakcia - Szerkesztőség

Pozvánka - Meghívó

Základná organizácia Csemadoku vo Veľkých Úľanoch srdečne pozýva svojich členov a priaznivcov na výročnú členskú schôdzu, ktorá sa uskutoční predvečer Dňa maďarskej kultúry, dňa 21. januára 2011 o 18.00 hodine v kultúrnom dome.

A Csemadok Nagyfödémesi Alapszervezete szeretettel meghívja tagjait és támogatóit az évzáró taggyűlésre, amelyet 2011. január 21-én, a Magyar Kultúra Napja előestéjén 18.00 órai kezdettel tartanak a helyi kultúrházban.

Z činnosti zboru pre občianske záležitosti

Základnou úlohou miest a obcí, ako základného článku a piliera demokratickej spoločnosti je starostlivosť o všestranný rozvoj územia a potrieb ľudí žijúcich na tomto území. Je nepochybne, že základnou potrebou pre človeka ako spoločenského tvora je mať pocit spolupatričnosti, pozornosti a vážnosti, pochopenia a povzbudenia, úcty jeden voči druhému. Na dôležitých križovatkách života sú pozornosť, teplé slová, úprimný pohľad, stisk ruky, nenahraditeľným zdrojom zvláštneho pocitu ľudskosti. Také dojmy vedia navodiť a vyvolať podujatia, ktoré organizuje zbor pre občianske záležitosti pri obecnom zastupiteľstve. Posledné mesiace boli venované najmä životným jubileám. Organizovali sa slávnosti pre 50. a 60 ročných občanov, prijatie jubilantov, zlaté a diamantové svadby. V roku 2010 sa dožilo okrúhlych jubileí nad 70 rokov 97 občanov, z toho 42 občanov 70 rokov, 27 občanov 75 rokov, 13 občanov 80 rokov a 10 občanov 85 rokov. Najstaršími občanmi našej obce sú Eugen Kögler (100 rokov), Alojzia Vajdová (99 r.), Irena Renczésová a Helena Šipošová (91 r.) V nasledovnej fotoreportáži priblížime čitateľom obecných novín atmosféru spomínaných občianskych slávností. **A.Sz.**

A polgári ügyek testületének munkájából

A falvak és városok, mint a demokratikus társadalom alappilléreinek, fő feladatai közé tartozik a területének fejlesztése és a közösségekben élő emberek szükségleteinek bebiztosítása. Kétségtelenül az egyik ilyen igény az emberek jó egymás mellett élésének bebiztosítása, az összetartozás érzése, a figyelem, a megértés és az egymás iránti tiszteletet kifejezése. Az élet fontos állomásainak elengedhetetlen hozzátartozói az ember iránti figyelem, az őszinte meleg szavak, a baráti kézfogás. Ilyen érzéseket ébresztenek bennünk az önkormányzat mellett működő polgári ügyek testületének rendezvényei. Az év utolsó hónapjaiban elsősorban a jelentős életjubiläumok megünneplésére került sor. Köszöntötték az 50 és 60 éves polgárainkat, fogadták a 70 éven felüli jubiléumokat, a gyémánt és aranylakodalmasokat. 2010-ben hetven éven felüli kerek évfordulóját 97 polgárunk ünnepelte, ebből 42-en a 70., 27-en a 75., 13-an a 80. és 10 polgárunk pedig a 85. születésnapját. Községünk legidősebb polgárai Kögler Jenő, aki januárban ünnepelte 100. születésnapját, Vajda Alojzia (99), Renczes Irén és Helena Šipošová (91). A képriportunkban szeretnénk felidézni az említett ünnepségek lélegzőrét. **A.Sz.**

Prijatie jubilantov – A jubilánsok köszöntése

Zlatá svadba manželov Zlejších – A Zlejší házaspár aranylakodalmá

Prijatie 60 ročných občanov – A 60 évesek fogadása

Starosta obce gratuluje „zlatým“ manželom– Községünk polgármestere gratulál az aranylakodalmás Manczal házaspárnak

Prijatie 50 ročných občanov – Az 50 évesek fogadása

Spoločenská rubrika — Társasági rovat

Naše novorodeniatka Újszülötteink

Erik Páleníček	5.9.2010
Alexandra Benkovská	6.9.2010
Emma Bontó	22.9.2010
Sofia Vajdová	27.9.2010
Sofia Ötvösová	6.10.2010
Ema Hodúrová	21.10.2010
Szixtina Kopos	5.11.2010
Benjamin Horváth	9.11.2010

Blahoželáme – Gratulálunk!

Manželstvo uzavreli Házasságot kötöttek

Jozef Balczarek – Gabriela Vargová
2.10.2010

Ing. Mário Révay – Andrea Báňaiová
9.10.2010

Ing. Pavol Száraz – Lucia Katonová
9.10.2010

Eduard Korn – Barbora Ajpeková
6.11.2010

Blahoželáme – Gratulálunk!

Rozlúčili sme sa Elbúcsúztunk

Anna Kovácsová	(83)	23.11.2010
František Koczka	(65)	24.11.2010
Dezider Szalai	(81)	29.11.2010
Bernard Kuruc, Ing.	(76)	4.12.2010

Češť ich pamiatke!

Tisztelet emléküknék!

Krásne jubileum

Dňa 21. októbra 2010 oslávili krásne jubileum 60. výročie svojho sobáša Štefan Krizsán a Emília Krizsanová, rodená Tóthová. Pri tejto príležitosti ich pozdravil starosta obce Ing. František Gögh a matrikárka Katarína Sztraková v ich bydlisku. Ku krásnemu životnému jubileu srdečne blahoželá, veľa zdravia a šťastia želá aj redakcia časopisu Velkouľanský obzor.

Csodálatos évforduló

2010.október 21-én ünnepelték házasságkötésük 60. évfordulóját Krizsán István és Krizsán Istvánné, született Tóth Emília. Ebből a szép alkalomból községünk polgármestere Gögh Ferenc és Sztraka Katalin anyakönyvvezető otthonukban köszöntötte a gyémántlakodalmas házaspárt. A csodálatos évfordulóhoz szívből gratulál, további jó egészséget és boldogságot kíván a Nagyfüdémesi Láthatár szerkesztősége is.

V roku 2010 oslávili svoje zlaté svadby 2010-ben ünnepelték aranylakodalmukat

Jozef Manczal — Helena Dudášová	20.2.1960
Bartolomej Németh — Alžbeta Pomšárová	30.4.1960
Michal Sztraka — Mária Madarászová	14.5.1960
František Molnár — Anna Popluhárová	14.5.1960
Vojtech Patócs — Mária Kollárová	17.9.1960
Gejza Tornyai — Franciska Fecskeová	15.10.1960
Ladislav Telekes — Juliana Mészárosová	29.10.1960
Ondrej Zlejší — Zuzana Matejová	26.11.1960

Jubilujúce manželské páry pozdravili členovia zboru pre občianske záležitosti a starosta našej obce Ing. František Gögh na dôstojnej občianskej oslave v obradnej sieni. Slávnostný manželský sľub, ktorý si dali pred 50-mi rokmi si obnovili a svojimi podpismi v pamätnej knihe aj potvrdili.

V mene našej redakcie, ako aj v mene všetkých občanov našej obce jubilujúcim párom srdečne blahoželáme a do ďalších rokov im prajeme veľa zdravia, aby sa ešte dlho mohli tešiť spolu so svojimi rodinami.

A jubiláló házaspárokat a polgári ügyek testületének tagjai és községünk polgármestere Gögh Ferenc egy megható ünnepségen köszöntötte. Az 50 évvel ezelőtt tett házastársi fogadalmukat most ünnepélyes keretek között megismételték, és aláírásaikkal a község emlékkönyvében hitelesítették.

A jubiláló házaspároknak szerkesztőségünk és községünk valamennyi polgára nevében szívből gratulálunk, jó egészséget kívánunk, hogy még sokáig tudjanak örülni kedves családjaik körében.

Velkouľanský Obzor — Nagyfüdémesi Láthatár — vydáva Obec Velké Úľany.

Predseda redakčnej rady: Alžbeta Szárazová. Členovia redakčnej rady: RNDr. Karol Bachratý, Ing. František Gögh, Ľudovít Hanzel, Tibor Németh, Zuzana Simonová.

Evidenčné číslo MK SR 3099/O9. Adresa redakcie: Miestne kultúrne stredisko, 925 22 Velké Úľany. www.velkeulany.sk, e-mail: mksvelkeulany@centrum.sk

Nie všetky uverejnené názory vyjadrujú aj stanoviská redaktorov. A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztők véleményét.

Redakcia si vyhradzuje právo redakčne skracovať a upravovať príspevky dopisovateľov. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot a levelezői írások rövidítésére és szerkesztésére.